

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Den vey gaaer vist til himmerige

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Den vey gaaer vist til himmerige", i Brorson, Hans Adolph: *Troens rare Klenodie, 3.-7. del, samt 2 tillæg. - 1953, 1951-56, s. 182*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson02valshoot-workid97060/facsimile.pdf> (tilgået 12. juni 2021)

Anvendt udgave: Troens rare Klenodie, 3.-7. del, samt 2 tillæg. - 1953

Seer du ham til hans kors at stige,
 Det er hans himmel-vandrings skik,
 Hans er den formand, vi skal kiende,
 Hvo ham kun følger huld og troe.
 Hans trængsel faaer en salig ende,
 Og kommer gandske vist til roe.

2. Hvad er det, som vor aand bedrøver?
 Kun denne verdens lyst og fryd,
 Naar man i daarlighed sig øver,
 Og spørger ey om got og dyd;
 Naar man kun efter ære tragter,
 Seer verdens rigdom an for skøn,
 Og derimod saa ringe agter,
 Hvad GUD os skenker i sin søn.

3. Det er den kilde til vor jammer,
 Som gjør os livets vey saa krum,
 Og bliver trængsel da den hammer,
 Der vækker os af trygheds slum,
 Naar den pau hierlets dørre banker,
 At øyet smelter hen i graad,
 Og skrækker alle vore tanker,
 At vi maae søge anden raad.

393

4. Saa dybt er det forvendte hierte
 I daarligheder sunket ned,
 At GUD foruden nød og smerte
 Den jammer ey at ændre veed,
 Skal hand den arme siel oplede,
 Og føre til sig selv igjen.

2, 4: got og dyd| ondt og dyd J¹ 3, 4: slum| skum J² 3, 5: dørre| døre U¹ 2
 4, 2: sunket| sunket U¹ 5.

1, 5: formand| anfører, jfr. nr. 8, 8, 5. — 2, 3: daarlighed| dårskab. — 2, 6: seer an| anser. — 3, 2: krum| kroget, besværlig. — 3, 3: og bliver trængsel da| og trængsel bliver da. — 3, 5: jfr. Job. Ak. 3, 20. — 3, 6, 3: af| så at. — 3, 7: Subjektet er himmelen (den i 1, 5). — 3, 8: raad| udvej, hjælp. — 4, 3: foruden nød og smerte| uden at påføre nød og smerte. — 4, 5-6: er en betingelsesstrøg, der enten kan bære til 1, 3-4 — tænkt i så fald punktom efter 1, 6. — eller til 1, 7-8 — tænkt i så fald punktom efter 1, 4; originalen taler nærmest for det første, balancen i det danske vers for det sidste. — 4, 6: til sig selv| til Gud.

Hielp GUD! hvor maa den først da svede,
Før den til ham vil haste hen.

5. Til dette høje verk at drive
GUDs søn blev selv vort kigd og blod,
At hand saaledes kunde give
Sig ind i al vor jammers flod,
I svughed, trængsel, skam og pine,
Ja ind i korsets haarde død,
Hand vilde selv saa villig trine
Kun for at frelse os af nød.

6. Den vey, vort hoved da har funden,
Den vey hans lemmer følge maa,
At hvo som er med ham forbuuden,
Og i hans fodspor ret vil gaae,
Den skal i nød og jammer føres
Langt bort fra verdens lys og skin,
At kiødet kand til intet gøres,
Som vil forvilde vore trin.

7. Den, disse dybe ting kand lære,
Gjør ingen modgang let forsagt;
Thi det, vi agte tungt at være,
Det bringer aanden lys og magt,
Al verdens lyst at undertræde,
Da hun, hvad jordisk er, forsmaaer,
Og kalder ingen ting sin glæde,
Som ey til evig tiid bestaaer.

8. Thi hvad er verdens pragt? en prikke,
En røg, en damp, slet intet meer!

6, 1: *den vey, vort hoved da har funden*] *den vey vort hoved har du funden* J67.
7, 4: *aanden*] *aandens* J: 4-7; orig.: dadurch wird nur der geist geEM.

4, 7: *hielp GUD!*] står som et udrøb, næsten = o Gud!; *svede*] om lidelsen, tænkt som en brændende hede eller et heft bad. — 5, 1: *høje, vigtige, store; drive*] udføre. — 5, 2: Joh. 1, 13. — 5, 3: *at*] for *at*. — 6, 1-2: *vort hoved ... hans lemmer*] Ef. 5, 23. 30. — 6, 3: *at*] så *at*. — 6, 4: 1. Pet. 2, 21. — 6, 7: *at*] for *at*. — 7, 1: *den*] *den, som*. — 7, 4-5: *magt til at undertræde verdens lyst*. — 7, 6: *da*] nemlig, når ånden har fået lys og magt; om muligt var det vel også at tage *da* i betydningen *fordi; hun*] ånden. — 7, 7-8: jfr. 2. Kor. 4, 18. — 8, 1: *prikke*] prik.

394 Hvad er al verdens lyst? en strikke,
Som fængsler os i dette leer,
Hvori vi maatte holdes bunden,
Og aldrig deraf kunde gaae,
Var korset ey af JEsu bunden,
Hvorved vi kand vor frihed faae.

9. Men korset jager vore blinde
Og høye verdens tanker bort,
Saa vi kand selv forstaae og finde,
At verden har slet intet stort;
Da lære vi at være stille,
Og taalig gaae vor korsens gang,
Og ønske kun, at GUD vil skille
Os fra os selv, vor største tyng.

10. Thi korset er kun baand og fængsel
For vores egensindigt sind,
At vi kand finde roe i trængsel,
Naar vi til JEsu hast ind;
Det gjør, at vores største smerte
Kand blive taalelig og sød;
Thi derved finde vi GUDs hierte,
Og hvile i vor faders skjød.

11. Det lærer os, os selv at hade,
Og kalde GUD allene god,

9, 5: lære| lærer 11: 9, 6: taalig| taalig 1; korset| korsets 11: 7: ønske| ønsker 1.
10, 5: det| den 11: 1, sikkert er permanent trykfejl, orig. 1, 5-8: Das Creutz macht,
dass die großen schmerzen Uns leicht und ganz erträglich seyn. 11, 2: kalde|
kalder 11: 7: til, gust for kvinder, der je har det (korset) til subjekt, uforer Arland,
at 1, 1-2 i originalen hedder: Das creutz lehrt uns uns selbst zu hassen. Und macht
uns GOTT zum eignen gutt, så des creutz er subjekt i 1, 2; men da at kalde i mod-
sætning til machen egner sig bedst til at have personligt subjekt, bliver det dog
vel naturligt at optatte kalder ikke som en rettelse efter originalen, men som en
i 12 indkommet trykfejl.

8, 4: i dette leer| i denne tale verden. — 9, 2: høje verdens tanker| høje tanker
om verden 3; overvurdering af verden, se modsætningen i 1, 4. — 9, 6: taalig|
talmodig. — 9, 7-8: Stærkere hos Brorson end i originalen; Und wünschen von
dem tand der erten Uns vilig trey und losz zu sehn. — 10, 3: af| for at. — 10, 7:
derved| ved korset. — 11, 1: Lk. 14, 26.

Naar vi for hans skyld gierne lade
 Gods, ære, venner, liv og blod;
 Og disse prøver bør at vise,
 Hvo ret en Christen kaldes vil;
 Thi de, som GUD i korset prise,
 De høre GUD i sandhed til.

12. O lær mig da, mit kors at skatte
 Som en ophøyet ære-stand,
 I modgang kæmpe-mood at fatte,
 Og staae i trængsel som en mand!
 I farligheder fryd at finde,
 Som intel verdens sind forslaaer,
 At korset os kun fast vil binde
 Til JESU hierte, blod og saar.

395

13. Riv alting da kun fra mit hierte,
 Om det mig aldrig var saa kiert,
 Mig selv at miste ved min smerte,
 O lad mig faae det grundig lært!
 Ach! ja, den gamle Adams kræfter,
 Ach drukne dem i modgangs vand!
 At sanden bliver stærk herefter,
 Og dig sig plat opofre kand.

14. Du kiender jo vor onde ville,
 Hvor snart den vendes fra dig bort,
 Naar vi os noget forestille
 I verden, som vi agte stort:
 Hvor ofte os en ven fornøyer
 Med gode ord, med hielp og trøst,
 Og dermed hemmeligen bøyer
 Vort hierte hen til verdens lyst.

11, 8: hørte] hører l. 13, 6: dem] den 11-2. 14, 1: ville] vilde 2t. vilje D.

11, 3: lade] lader fare. — 11, 7: i korset; i el. under lidelsen. — 12, 5: farligheder] farer; fude] føle. — 12, 6: som] hører til fryd i l. 5 eller til hele l. 5 i betydningen «kvad»; verdens sind] verdsligt sind. — 12, 7: af] over al, hører til fryd at finde i l. 5. — 13, 5: den gamle Adam; Rom. 6, 6; Ef. 4, 22; Kol. 3, 9. — 13, 6: Udtrykket er hentet fra Luthers Elle katekismus: sat den gamle Adam i os skal druknes ved daglig sng og bod. — 13, 8: plat] fuldstændig.

15. Det kunde vi besværlig vide,
 Saa længe saadan lyst kand staae,
 Men seltes dette lys til side,
 Da nuu det eget sind forgaae,
 Da lære vi vor troe at kiende,
 Om den paa GUD er ene sat,
 Om kjerligheden da vil brænde,
 Naar verdens trøst har sagt: god nat!

16. Saa drag os da ved haarde prøver
 Fra verdens hob og hyklerie!
 At sielen aldrig sig bedrøver,
 Naar du vil vise os den stie,
 Hvordan vi ind til GUD kand trænge,
 Slut vor begiering i dig ind,
 At vi ved dig, ved dig kun hænge
 Med gandske herte, hu og sind.

17. Da skal vor trængsel snart bortriude,
 Som vilde hjertet slaae i toe;
 Thi korset jager vore sinde
 Hen ind i din forenings roe,
 Da gaae vi giennem bitter møye
 Til naudens riges stille stand,

896

15, 3: Altsaa seres det for en mulighed, at dette lys (H?) kan være en permanent fejl i stedet for denne lyst; hun henviser til, at 1.1-4 i originalen lyder: Diese können wir so schwerlich wissen. So lange noch die freude währt; Allein wenn die uns wird entzissen. So wird der eigensinn verzeht, also gläden (die freude, die) subjekt nåce i 1. 2 og 3. Det er dog vist mere sandsynligt, at Brorson netop for at undgå en gentagelse af lyst har skrevet dette lys. 15, 5: [ører] [ører] J: 16, 2: [hob] [hob] J2-3. 17, 4: [hen ind i din] [hen i din] J+7.

15, 1: [kunde] [kan]; [besværlig] [sværkelig]. — 15, 2: [lyst] [glæde]; der siges til det i 14, 3-8 om[st]te; [staae] [vovare]. — 15, 3: dette lys] udtryk for den verdenslige glæde, jfr. verdens lys og skín i 6, 8. — 15, 4: det eget sind] egenviljen, jfr. nr. 196, 13, 1. — 16, 2: verdens hob og hyklerie] jfr. Pontoppidans Katekismusforklæring, stk. 526, hvor det hedder, at kirkens medlemmer ere skille mldt blandt den udvortes store hykkelske [hob]. — 16, 3: af] så at. — 16, 3: [hvordan] i stedet for [hvordan] (den stie). — 16, 6: slut vor begiering i dig ind] samt vore begæringer i det ene; at attrå dig. — 17, 2: hjertet slaae i toe] bringe hjertet til at briste (s? smerte); i toe] ita. — 17, 4: i din forenings roe] i den ro, som foreningen med dig giver. — 17, 5-6: Ap G. 14, 22. — 17, 6: stand] tilstand.

Hvor ey det dybe eller høye
Os fra vor JEsu skille kænd.

18. Thi som Guds søn, vor ordens mester,
Ved korset selv fuldkommet blev,
Saa kænd hans folk og himmel-giester
Ey have noget friheds-brev,
Men som hand gik i verdens møye,
Saa bør det og med dem at skee,
Saa sandt man med forklaret øye
Sig skal i GUD forklaret see.

Nr. 196.

Kun frisk derind!
Du drukner ey, mit sind!
Det røde hav skal dig vel plads forunde.
Hvi tviler du? Møn hand ey hielpe kunde?
Som truede paa havet veyr og vind?
Kun frisk derind!

2. Bedrøvet aand!
Som gaaer i trængsels haand,
Opmuntre dig og dine svage sinde!
Dit korsens flod skal dog engang hortrinde.
Naar aandens glæde tager overhaand;
Bedrøvet aand!

Nr. 196. 11-7. 1, 4: *tviler* [*tviler* J-7:7. 1, 5: *væyr*] Vær L. 1, 6: *derind*] *herind* J-7.
2, 4: *korsens*] *Korsets* l. 2, 5: *aandens*] *Aandens* l.

17, 7-8: Rom. 8, 39; med *det dybe eller høye* mener Brorson formentlig modgang eller medgang. — 18, 1: *vor ordens mester!* der er vel tænkt på stormesteren for en ridderorden. — 18, 2: Hebr. 5, 8-9. — 18, 4: [*frihedsbrev*] *fribrev*, fritagelse for trængsel. — 18, 7-8: [*forklaret*] *herliggjort*, jfr. Pi. 3, 21.

Nr. 196. Oversættelse. Nur frisch hinein, M. Kongsbl, Schr. s. 225. — 1, 1: *derind*] *ind* i trængslerne. — 1, 3: Hentydning til Israels overgang over det røde hav, 2. Mos. 14. — 1, 5: Mt. 8, 25. — 2, 3: *dine sinde*] *dit sind*. — 2, 5: 1. Thess. 1, 6: *den*] *Helligåndens glæde*; s: den glæde, som Helligånden skænker.